

OTSUS

21.11.2019 nr 5-5/2019-063

Koondumisele nr 40/2019 Caisse des Dépôts et Consignations / La Poste ja CNP Assurances loa andmine

1. Koondumine

08.11.2019 esitas Prantsusmaal registreeritud asutuse Caisse des Dépôts et Consignations (registrikood 180020026) volitatud esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid Caisse des Dépôts et Consignations ning Prantsusmaal registreeritud äriühingud La Poste (registrikood 356000000) ja CNP Assurances (registrikood 356000000 R.C.S.) 31.07.2019 siduva protokollilepingu, mille kohaselt omandab Caisse des Dépôts et Consignations valitseva mõju äriühingute La Poste ja CNP Assurances üle.

Tehingu tulemusena kuuluvad äriühingud La Poste ja CNP Assurances koondumise teate esitanud Caisse des Dépôts et Consignations valitseva mõju alla konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 11.11.2019 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes Ametlikud Teadaanded. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

2. Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 järgi on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on käesoleva koondumise osalisteks Caisse des Dépôts et Consignations ja La Poste ning CNP Assurances.

Caisse des Dépôts et Consignations on Prantsusmaa erilise juriidilise staatusega riigiasutus, mille tütarettevõtjad moodustavad avalik-õigusliku kontserni, mis teenib riigi üldisi huve ja majanduslikku arengut. Kontsern tegeleb üldist huvi teenivate ülesannetega riigi ja kohalike omavalitsuste poolt juhitava avaliku poliitika toetamiseks ning viib läbi konkurentsile avatud tegevusi. Caisse des Dépôts et Consignations ülesandeks on avalike vahendite, millele riik pakub erikaitset, haldamine (nt hoiuraamatute hoiused, saadetised ja reguleeritud hoiused ning pensionid ja sotsiaalkindlustuskassa). Caisse des Dépôts et Consignations on ka laenuandja ja investor. Lisaks tegeleb Caisse des Dépôts et

Consignations konkurentsile avatud tegevustega, mis on jaotatud nelja valdkonda: keskkond, kinnisvara, investeerimine ja teenused. Caisse des Dépôts et Consignations tekib käive Eestis alljärgnevatest valitseva mõju kaudu seotud ettevõtjate tegevustest:

- taristuehituse teenused;
- pooljuht-integraallülituste ja muude elektroonikakomponentide disainimine, väljatöötamine, tootmine ja turustamine;
- laevaliini konteinerite veoteenus ja sadamaterminalide haldamine;
- elektriliinide tööks vajalike turvaseadmete tootmine ja edasimüümine;
- individuaalsete puuküttesüsteemide disainimine ja tootmine;
- kaubamärgiga private label magusate küpsiste tootmine;
- biotehnoloogialane paljundamine ja kunstlik viljastamine;
- tööstuslike elektrikütte- ja elektrijahutussüsteemide disainimine ja tootmine.

La Poste kontsern on postiteenuste operaator. Kontsernil La Poste tekib käive Eestis mitmete kontserni kuuluvate ettevõtjate kaudu. Kontserni La Poste ettevõtjate põhitegevusteks Eestis on:

- väikeste postipakkide vedu ja rahvusvaheliste postiteenuste osutamine;
- e-kaubanduse tarbeks logistikaga seotud tegevused;
- pakke edastamine (sh ka läbi La Poste kontsern kuuluva Eestis registreeritud äriühingu DPD Eesti AS);
- ekspedeerimisteenuste osutamine ning selle transpordiliigiga seotud muude teenuste pakkumine (nt vajaliku dokumentatsiooni koostamine, veosekindlustus jne).

Koondumise eelselt kuulub La Poste aktsiakapitalist 73,68% Prantsusmaa riigile ja 26,32% asutusele Caisse des Dépôts et Consignations. Kuigi Prantsusmaa riik omab hääleõiguste enamust, omab vetoõigust Caisse des Dépôts et Consignations, mis võimaldab takistada La Poste eelarve ja äriplaani vastuvõtmist puudutavaid strateegilisi otsuseid. Selle tulemusena omavad Prantsusmaa riik ja Caisse des Dépôts et Consignations ühiselt valitsevat mõju La Poste üle. Koondumise järgselt kuulub La Poste aktsiakapitalist 66% äriühingule Caisse des Dépôts et Consignations ja 34% Prantsusmaa riigile, seega koondumise järgselt omandab Caisse des Dépôts et Consignations valitseva mõju La Poste üle.

CNP Assurances on kindlustusettevõtja, kes pakub elu- ja tervisekindlustust Prantsusmaal. Äriühingul CNP Assurances puudub äritegevus Eestis.

Koondumise eelselt kuulub CNP Assurances aktsiakapitalist [40,8]% asutusele Caisse des Dépôts et Consignations, [1,1]% Prantsusmaa riigile ja [36,3]% äriühingule Sopassure (La Poste kontserni kuuluv äriühing). Ülejäänud [21,8]% aktsiakapitalist kuulub avalikkusele (vabalt kaubeldavatena). Seega koondumise eelselt ei oma ükski aktsionär CNP Assurances üle valitsevat mõju. Koondumise järgselt omandab La Poste läbi oma 100%-lise tütarettevõtja La Banque Postale otseselt 41,98% ning La Banque Postale valitseva mõju all olevate äriühingute Sopassure ja SF2 kaudu 20,15% (kokku 62,13%) CNP Assurances aktsiatest, mis moodustab CNP Assurances [60-70]% hääleõigusest ning seega valitseva mõju CNP Assurances üle.

3. Õiguslik hinnang

3.1 Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Koondumise osaliste koondumise teate esitamisele eelnenud majandusaasta käive Eestis oli kokku üle 6 000 000 euro ja koondumise osaliste Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 2 000 000 eurot, mistõttu kuulub nimetatud koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

3.2 Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määruse nr 69 Koondumise teate esitamise juhendi (edaspidi juhend) § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa. Sama paragrahvi lõike 3 punkti 2 kohaselt on vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks iga kaubaturg, kus tegutseb üks või mitu koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, mis eelneb või järgneb kaubaturule, kus tegutseb mõni teine koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluv ettevõtja, ning kus mõne osalise individuaalne turuosa või osaliste ühine turuosa on vähemalt 25 protsenti, olenemata sellest, kas nad on tegelikult müüja ja ostja suhetes või mitte.

Koondumise osalised ja nendega samasse kontserni kuuluvad ettevõtjad on tegevad mitmes valdkonnas, kuid koondumise teate kohaselt ei teki koondumise osalistel ühegi äritegevuse osas horisontaalseid kattuvusi, mis hõlmaks Eesti territooriumit.

Konkurentsiametile esitatud koondumise teate kohaselt pakub koondumise osalisega Caisse des Dépôts et Consignations (omandaja) valitseva mõju kaudu seotud CMA CGM kontsern Eestis laevaliini konteinerite veoteenust.

Koondumise osalise La Poste (omandatav) kontsern pakub Eestis ekspedeerimisteenuseid, mis on osa toimuvast kaubaveost.

Seega tekib koondumise osaliste äritegevuste vahel vertikaalne seos laevaliini konteinerite veo kaubaturu ja ekspedeerimise kaubaturu vahel.

Koondumise osalised on hinnanud laevaliini konteinerite veoteenuste kogu kaubaturu mahtu Eestis, võttes aluseks Göteborgi sadama raporti Eesti kohta (Estonian Container Trade 2018), mis sisaldab andmeid mitmesugustest allikatest (Eurostat, sadama pidajad, Lloyds List Intelligence, Maritime Insight ja teised). Eelnimetatud raporti kohaselt oli 2018. aastal Eesti sadamate kaudu konteinerkaubanduse kogu maht 193 041 TEU (TEU on

ekvivalentühik ning üks TEU on võrdne standardse 20-jalase kaubaveo konteineriga). Samal perioodil oli CMA CGM kontserni ettevõtjate poolt veetud konteinerite maht Eestis [...] TEU. Seega hinnanguliselt moodustab koondumise osaliste turuosa laevaliini konteinerite veeteenuste osas Eestis ligikaudu [10-20]%.

Toetudes koondumise teates esitatud andmetele ning hinnates koondumise osalise La Poste kolme suurema konkurendi 2018. aasta majandusaasta aruannetest tulenevaid näitajaid ekspedeerimise valdkonnas, hindab Konkurentsiamet La Poste turuosa vastavas valdkonnas väiksemaks kui [0-5]%.

Kuivõrd käesoleva koondumise puhul ei teki horisontaalselt ega vertikaalselt mõjutatud kaubaturge juhendi tähenduses ning koondumine ei mõjuta oluliselt konkurentsiolukorda ühelgi koondumisega seotud kaubaturul, ei ole kaubaturgude täpne piiritlemine antud koondumise puhul vajalik.

3.3 Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Konkurentsiamet nõustub koondumise teate esitaja seisukohaga, et koondumise osalised omavahel Eestis ei konkureeri ning koondumisega ei kaasne muutust võrreldes koondumisele eelneva olukorraga.

Kuigi koondumise osaliste vahel tekib vertikaalne seos (laevaliini konteinerite veo ja ekspedeerimise vahel), siis tulenevalt koondumise osaliste väiksest osatähtsusest nimetatud kaubaturgudel, ei kahjusta antud koondumine konkurentsiolukorda vertikaalselt seotud kaubaturgudel.

Kuna käesoleva koondumise järgselt muutuvad vaid La Poste ja CNP Assurances valitseva mõju struktuurid niivõrd, et üks aktsionäridest (Caisse des Dépôts et Consignations) suurendab temale kuuluva aktsiakapitali, mis toob muutuse valitseva mõju koosseisus ning olemuses selliselt, et Caisse des Dépôts et Consignations omandab valitseva mõju La Poste ja CNP Assurances üle, siis antud koondumisel puudub oluline mõju konkurentsiolukorrale kaubaturgudel, kus koondumise osalised tegutsevad.

Eeltoodut arvestades on Konkurentsiamet seisukohal, et käesoleva koondumise tulemusena ei muutu kaubaturgude struktuur sellisel viisil, mis kahjustaks oluliselt konkurentsi. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1 otsustab Konkurentsiamet

anda loa Caisse des Dépôts et Consignations ja La Poste ning CNP Assurances koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

/allkirjastatud digitaalselt/

Kristel Rõõmusaar
Konkurentsimeeskonna juhataja – peadirektori asetäitja

Konkurentsiameti 21.11.2019 otsuse nr 5-5/2019-063 ära kiri on samane originaaliga. Ära kirjast on välja jäetud ärisaladused, vastavad kohad on tekstis tähistatud nurksulgudega.

/Svetlana Ljutova/ 27.12.2019